1 KONU ve AMAÇ

- İstanbul Havalimanı'nda FOD (yabancı madde hasarı) ve FOD'ye sebep olan hususlara dikkat edilmesi konusunda tüm kullanıcı ve paydaşların bilgilendirilmesi amacıyla hazırlanmıştır.

2 KAPSAM ve YÜRÜRLÜK

- İstanbul Havalimanı kullanıcılarını kapsar ve aksi belirtilmedikçe yürürlükte kalır.

3 GİRİŞ

- FOD (Foreign Object Damage);** yabancı madde hasarı veya hasar verici yabancı madde anlamına gelir. Havalimanında FOD kavramı; kontrolsüz metal parçalar, pet şişeler, kağıtlar, meşrubat kutuları, gazete / dergi parçaları, bez / kumaş / kauçuk parçalar, poşetler, bagaj parçaları, bakım gereçleri, bakım artıkları/atıkları, ekipman parçaları, kırılmış kaplama parçaları, uygunsuz konumlandırılmış takozlar / dubalar, ikram malzemeleri, yapı materyalleri, taş, toz, kum, toprak, canlı / cansız hayvanlar, yağ döküntüleri, çamur, balçık, moloz, mucur, yıkıntı, enkaz, lastik parçaları, ot, vida, somun, emniyet teli, mekanik aletler, kalem, tel, çakıl, asfalt parçaları, palet, bagaj etiketi, branda, çadır, personel rozeti, kargo kaplamaları, ambalajlar gibi geniş bir kavramı kapsar. FOD'den kaynaklı operasyonel aksamalar, gecikmeler, plan değişiklikleri gibi dolaylı maliyetler ile birlikte FOD kaynaklı maddi kayıp 10 katına kadar artabilmektedir.

4 UYGULAMA ESASLARI

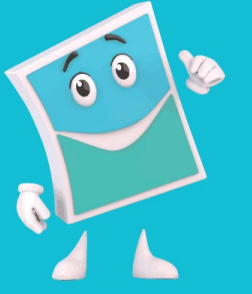
- Havalimanımızda devam eden inşai faaliyetler sonucunda ortaya çıkan ve geliş güzel atılan inşaat atıkları (çöp, moloz, vida, metal parçalar vb.) uçaklar ve uçuş emniyeti açısından tehlike oluşturmaması için kontrol altında tutulmalı, havalimanından uzaklaştırılmalıdır. Ayrıca bagaj işlem sahasında ve uçak altında görevli personel tarafından FOD'ye sebep olacak her türlü bagaj etiketi, branda, karton bardak, kağıt, kalem, kırılmış bagaj parçaları vs. gibi etkenlere karşı önlem alınmalı, bulunduğu ortamı FOD'den arındırılmalıdır.

- Çöp konteynerleri dolduysa FOD oluşturacak çöpler konteyner çevresine geliş güzel bırakılmamalı, çöp almak için bir aracın gelmesi beklenmeden geçici olarak rüzgar olmayan bir yerde bekletilmesi / muhafaza edilmesi, direkt olarak rüzgara maruz kalmayacak şekilde korunaklı bir bölgede bekletilmelidir.

- Hava tarafındaki tüm araçların FOD'den arındırılmış olmasına ve FOD'ye sebebiyet verilmeyecek şekilde hijyen / temizlik kontrollerinin sürekli yapılmasına dikkat edilmelidir.

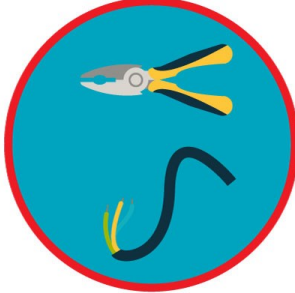
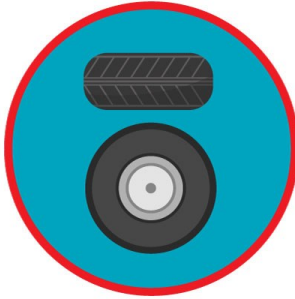
- İstanbul Havalimanı, hava tarafından operasyon bölgelerine FOD kutuları yerleştirilmiştir. Hava tarafında görevli tüm personel FOD'ye karşı duyarlı hareket etmelidir. G örülen her türlü emniyetsiz cisim FOD kutularına atılmalıdır.

5 SONUÇ

- FOD sonucunda; yabancı cisimler uçak motorlarına girerek motora zarar verebilir. Bu özellikle uçuş sırasında veya kalkış aşamasında meydana gelme durumu olduğu için kritik öneme sahiptir.

FOD Kontrolleri (Kaynak IGOM) :

- Uçak park pozisyonundan hareket etmeden önce veya uçağa servis işleminden sonra aşağıdaki kontroller yapılmalıdır.
- Operasyon alanındaki yer ekipmanlarının bulunduğu park alanı ve çevresi kontrol edilmelidir.
- Yer ekipmanlarının rutin kontrolleri sürekli yapılmalıdır.
- Ramp alanlarında, araç içinde veya üzerinde taşınan herhangi bir şeyin sabitlendiğinden emin olunmalıdır.
- Uçak park pozisyonuna gelmeden önce park sahasında FOD kontrolü yapılmalı ve varsa FOD uzaklaştırılmalıdır.
- Toplanan tüm FOD'ler FOD kutularına atılmalıdır.

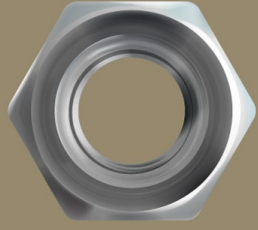
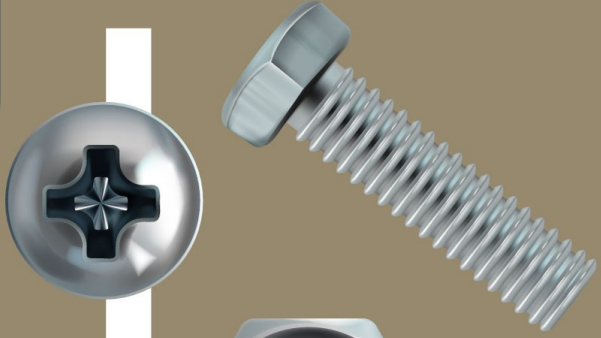
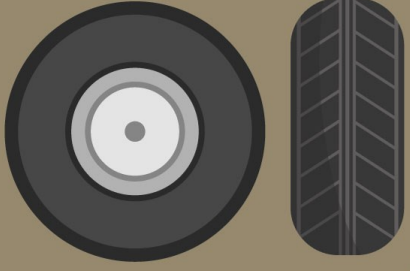

FOD

YABANCI MADDE HASARI
OLUŞUMUNA

DİKKAT!!!

FOD

